

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

PRŮVODCE STUDIEM

1MU407

STRATEGICKY ORIENTOVANÉ MANAŽERSKÉ ÚČETNICTVÍ

Hlavní vyučující

Doc. Ing. Libuše Šoljaková, Ph.D.

katedra manažerského účetnictví, Fakulta Financí a účetnictví, Vysoká škola ekonomická v Praze,
kancelář NB 284, tel. 224 095 284, e:mail: soljak@vse.cz, konzultační hodiny viz InSIS

Ing. Michal Menšík, Ph.D.

katedra veřejných financí, Fakulta Financí a účetnictví, Vysoká škola ekonomická v Praze,
kancelář NB 285, tel. 224 095 285, e:mail: mensik@vse.cz, konzultační hodiny viz InSIS

1. Zaměření předmětu

Cílem tohoto předmětu je rozšířit dosavadní znalosti manažerského účetnictví o možnosti využití jeho metod a nástrojů v konkrétních podmínkách podnikatelského procesu (např. malo- a velkoobchodní činnost, informační a komunikační technologie, stavebnictví, dlouhodobé kontrakty, služby, zemědělství, zdravotnictví) rámci strategického hodnotového řízení, rozvíjet schopnosti studentů prezentovat a obhájit zjištěné výsledky a názory v oblasti strategického manažerského účetnictví. V rámci cvičení studenti zpracovávají ve skupinách případové studie, které prezentují na cvičení a ostatní je kriticky hodnotí..

2. Výsledky učení

Po úspěšném absolvování budou studenti schopni:

- - sestavit kalkulaci životního cyklu a cílových nákladů
- - zhodnotit strategický přínos produktu a zákazníka;
- - aplikovat metody manažerského účetnictví zaměřené na dílčí aktivity;
- - sestavit výkaz nákladů kvality;
- - změřit přínos strategických podnikatelských jednotek;
- - posoudit vhodnou míru centralizace a decentralizace strategického řízení;
- - sestavit strategický rozpočet zejména s ohledem na předpokládané změny v rozsahu a objemu činnosti podniku – koupě či prodej závodu, ukončení činnosti divize, zahájení činnosti nové divize apod.
- - navrhnout informační systém, který bude podporovat strategické, taktické a operativní řízení podniku včetně transformace strategických kritérií na taktickou a operativní úroveň a respektovat požadavky konkrétního podnikatelského procesu. ;
- - připravit zprávy pro management podniku, které hodnotí a analyzují strategickou výkonnost a obsahují návrhy na řešení konkrétních úkolů a problémů.

PRŮVODCE STUDIEM

3. Obsah a organizace předmětu a studia

3.1. Vývojové tendence v manažerské účetnictví

Cíl

Seznámit posluchače s vývojem v manažerském účetnictví.

Výsledek učení

- Schopnost porozumět vývoji v účetnictví.
- Schopnost porozumět obsahu a smyslu strategicky orientovaného manažerského účetnictví

Obsah

Pojetí, cíle a úloha strategicky orientovaného manažerského účetnictví (SMÚ), změny faktorů ovlivňujících výkonnost podniku a jejich vliv na řízení a na manažerské účetnictví, výhrady vůči tradičním nástrojům a metodám manažerského účetnictví, požadavky na informace SMU

Zdroje ke studiu

Šoljaková, L.: Strategicky zaměřené manažerské účetnictví. Kapitola 1.

Způsob ověření znalostí studentem

Šoljaková, L.: Strategicky zaměřené manažerské účetnictví. Otázky a náměty k diskusi v .kapitole 1.

3.2. Využití analytických metod ke stanovení strategické pozice podniku

Cíl

Vysvětlit posluchačům využití analytických metod ke stanovení strategické pozice podniku.

Výsledek učení

- Schopnost vlastní analytickou činností zpracovat účetní informace.
- Schopnost pomocí matematicko-statistických metod analyzovat účetní informace.
- Schopnost připravit zprávy pro management podniku, které hodnotí a analyzují strategickou výkonnost a obsahují návrhy na řešení konkrétních úkolů a problémů

Obsah

Strategická analýza nákladů a zisku analytická, strategická analýza nákladů a zisku matematicko-statistická, strategická analýza peněžních toků, vztah hodnotových a věcných kritérií strategické pozice podniku.

Zdroje ke studiu

Šoljaková L. – Případové studie

Šoljaková, L.: Strategicky zaměřené manažerské účetnictví. Kapitola 2.

Způsob ověření znalostí studentem

Řešení případových studií

3.3. Strategické kalkulace nákladů a cen

Cíl

Vysvětlit posluchačům aplikaci kalkulace cílových nákladů a kalkulace životního cyklu.

Výsledek učení

- Schopnost sestavit kalkulaci životního cyklu a cílových nákladů
- Schopnost zhodnotit strategický přínos produktu a zákazníka

Obsah

PRŮVODCE STUDIEM

Význam a obsah kalkulace cílových nákladů, možnosti stanovení cílové ceny a vztah k cenové strategii, odvození cílového zisku a cílových nákladů, možnosti snižování nákladů – funkční a hodnotová analýza, přednosti a omezení kalkulace cílových nákladů, vývoj nákladů, výnosů a zisku v průběhu životního cyklu výkonu, příčiny rozvoje kalkulace životního cyklu (KŽC), její sestavení kalkulace životního cyklu, kritéria hodnocení přínosu výkonu za celý životní cyklus, vztah ke kritériím hodnocení investičních projektů, KŽC a řízení nákladů na výzkum a vývoj, vztah KŽC ke strategickým rozpočtům, přínos KŽC k vyšší kvalitě informací FU.

Zdroje ke studiu

Šoljaková, L.: Strategicky zaměřené manažerské účetnictví. Kapitola 3 a 4.

Šoljaková, L. – Případové studie

Šoljaková L. – Příklady

Šoljaková L. – Slidy k přednáškám

Způsob ověření znalostí studentem

Šoljaková, L.: Strategicky zaměřené manažerské účetnictví. Otázky a náměty k diskusi v kapitolách 3 a 4

Šoljaková L. – Příklady

3.4. Sestavení strategického rozpočtu

Cíl

Vysvětlit posluchačům postup sestavení strategického rozpočtu.

Výsledek učení

- Schopnost sestavit strategický rozpočet zejména s ohledem na předpokládané změny v rozsahu a objemu činnosti podniku – koupě či prodej závodu, ukončení činnosti divize, zahájení činnosti nové divize apod.
- Schopnost obhájit sestavený rozpočet před vedením společnosti

Obsah

Obecná východiska sestavení strategického rozpočtu, sestavení strategického rozpočtu v konkrétních podmínkách podnikatelského procesu, sestavení strategického rozpočtu při zásadních změnách rozsahu a charakteru podnikatelského procesu zejména ve vazbě na podnikové kombinace (spojování, rozdělování podniků apod.), konsolidace strategického rozpočtu v holdingově uspořádaných korporacích.

Zdroje ke studiu

Šoljaková, L. – Případové studie

Šoljaková L. – Příklady

Šoljaková L. – Slidy k přednáškám

Způsob ověření znalostí studentem

Šoljaková, L.: Strategicky zaměřené manažerské účetnictví. Otázky a náměty k diskusi v kapitolách 3 a 4

Šoljaková L. – Příklady

Šoljaková, L. – Případové studie

3.5. Manažerské účetnictví a řízení na základě aktivit

Cíl

Vysvětlit posluchačům metody manažerského účetnictví zaměřené na dílčí aktivity.

Výsledek učení

- Schopnost aplikovat metody manažerského účetnictví zaměřené na dílčí aktivity
- Schopnost klasifikovat činnosti a aktivity v rámci podniku a využít je při sestavování kalkulací.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

PRŮVODCE STUDIEM

Obsah

Koncepce managementu orientované na řízení ve vztahu k aktivitám – (ABM,VBM,JIT,TQM...) a jejich požadavky na MU, vymezení a členění aktivit a procesů, nástroje manažerského účetnictví využívající informace o aktivitách (ABC,ABB,ZBB...) – vývoj, cíle, přednosti a omezení, využití informací o aktivitách při řízení a analýze ziskovosti zákazníků.

Zdroje ke studiu

Šoljaková, L.: Strategicky zaměřené manažerské účetnictví. Kapitola 5 a 6.

Šoljaková, L. – Případové studie

Šoljaková L. – Příklady

Šoljaková L. – Slidy k přednáškám

Způsob ověření znalostí studentem

Šoljaková, L.: Strategicky zaměřené manažerské účetnictví. Otázky a náměty k diskusi v kapitole 5 a 6.

Šoljaková L. – Příklady

3.6. Řízení kvality a jeho vztah k manažerskému účetnictví

Cíl

Vysvětlit posluchačům metody řízení a stanovení nákladů kvality.

Výsledek učení

- Schopnost vymezit náklady kvality.
- Schopnost sestavit výkaz nákladů kvality a navrhnout změny, které povedou k jejich optimalizaci..

Obsah

Manažerské účetnictví a jeho vztah k internímu auditu a komplexnímu řízení kvality, pojetí kvality a současné požadavky na kvalitu ve vztahu k výkonů a ve vztahu k procesu řízení podniku, vymezení a kvantifikace nákladů kvality a jejich optimalizace.

Zdroje ke studiu

Šoljaková, L.: Strategicky zaměřené manažerské účetnictví. Kapitola 7.

Šoljaková L. – Příklady

Šoljaková L. – Slidy k přednáškám

Způsob ověření znalostí studentem

Šoljaková, L.: Strategicky zaměřené manažerské účetnictví. Otázky a náměty k diskusi v kapitole 7.

Šoljaková L. – Příklady

3.7. Strategické hodnotové řízení po linii odpovědnosti a hodnotová kritéria měření SBU

Cíl

Vysvětlit posluchačům význam SMU v rámci řízení po linii odpovědnosti.

Výsledek učení

- Schopnost změřit přínos strategických podnikatelských jednotek
- Schopnost posoudit vhodnou míru centralizace a decentralizace strategického řízení.

Obsah

Strategické řízení po linii odpovědnosti – vývojové tendence, centralizace a decentralizace z pohledu strategického řízení, koncepce tvorby organizační struktury a informačního systému pro podporu strategického řízení, kritéria měření výkonnosti útvarů z hlediska strategického řízení (vztah hodnotových a věcných kritérií, využití BSC).

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

PRŮVODCE STUDIEM

Zdroje ke studiu

Šoljaková, L.: Strategicky zaměřené manažerské účetnictví. Kapitola 8.

Šoljaková, L. – Případové studie

Šoljaková L. – Příklady

Šoljaková L. – Slidy k přednáškám

Způsob ověření znalostí studentem

Šoljaková, L.: Strategicky zaměřené manažerské účetnictví. Otázky a náměty k diskusi v kapitole 8.

Šoljaková L. – Příklady

4. Literatura

Základní:

ŠOLJAKOVÁ, L.: Strategicky zaměřené manažerské účetnictví. Praha. Management Press. 2009. ISBN 978-80-7261-199-7

ŠOLJAKOVÁ, L.: Manažerské účetnictví pro strategické řízení. Praha. Management. Přes. 2003. ISBN 80-7261-087-2

GÜLDENBERG, S. -- HOFFMANN, W.: Controlling. Praha. ASPI. 2004. ISBN 80-7357-035-1

5. Zakončení předmětu

Vypracování semestrální práce 20 %

Aktivita na přednáškách/cvičeních 40 %

Absolvování závěrečného testu 40 %

Celkem 100 %